

Informacja podsumowująca
wyniki samooceny ryzyka nadużyć finansowych
w ramach RPO WK-P 2014-2020

Toruń, wrzesień 2018 r.

Wykaz skrótów

- DW EFRR - Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w IZ
- DW EFS - Departament Spraw Społecznych, Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego i Zdrowia w IZ
- IC - Instytucja Certyfikująca wydatki w ramach RPO WK-P 2014-2020
- IZ - Instytucja Zarządzająca RPO WK-P 2014-2020
- IP WUP - Instytucja Pośrednicząca we wdrażaniu części RPO WK-P 2014-2020, której funkcję pełni Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
- IP ZIT - Instytucja Pośrednicząca we wdrażaniu części RPO WK-P 2014-2020 Zintegrowane Inwestycje Terytorialne - Miasto Bydgoszcz
- RPO WK-P 2014-2020 - Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020
- Strategia zwalczania nadużyć- przyjęta uchwałą nr 44/1557/15 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 października 2015 r. Strategia zwalczania nadużyć finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (z późn. zm.)
- Zespół - Zespół ds. samooceny ryzyka nadużyć finansowych w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020
- Zarząd- Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego
- rozporządzenie ogólne - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. U. UE L 347 z 20.12.2013 r., str. 320-469 z późn. zm.)
- Wytyczne KE - Wytyczne dla państw członkowskich i instytucji wdrażających programy - Ocena ryzyka nadużyć finansowych oraz skuteczne i proporcjonalne środki zwalczania nadużyć finansowych, (EGESIF_14-0021-00) z dnia 16 czerwca 2014 r.

Wprowadzenie

Podstawę prawną dla przeprowadzenia samooceny ryzyka nadużyć finansowych stanowią art. 72 lit. h, art. 125 ust. 4 lit. c rozporządzenia ogólnego oraz Wytyczne KE, zgodnie z którymi IZ zobowiązana jest wprowadzić skuteczne i proporcjonalne środki zwalczania nadużyć finansowych, uwzględniając stwierdzone rodzaje ryzyka.

W celu realizacji powyższych obowiązków przyjęta została uchwałą nr 44/1557/15 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 października 2015 r. Strategia zwalczania nadużyć finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (z późn. zm.), dalej zwana Strategią zwalczania nadużyć, która jest skierowana do pracowników IZ oraz IP, a także wnioskodawców i beneficjentów.

W celu sporządzenia rzetelnej i skrupulatnej samooceny ryzyka nadużyć finansowych właściciele procesów przeprowadzili samoocenę cząstkową we wszystkich podmiotach

zaangażowanych w realizację RPO WK-P 2014-2020. Następnie zostały one przeanalizowane i podsumowane przez Zespół, dając całościowy obraz narażenia na ryzyko nadużyć finansowych systemu zarządzania i kontroli RPO WK-P 2014-2020.

Na podstawie Wytycznych KE przeprowadzono samoocenę ryzyka nadużyć finansowych w oparciu o narzędzie zaproponowane przez Komisję Europejską, zgodnie z którym samoocena objęła procesy najbardziej narażone na ryzyko nadużyć finansowych, czyli:

- wybór wnioskodawców,
- realizację i weryfikację działań,
- poświadczenia i płatności,
- zamówienia publiczne udzielane przez instytucje.

Samoocena została przeprowadzona w podziale na pięć etapów:

- punktowa ocena ryzyka brutto,
- ocena skuteczności stosowanych mechanizmów kontrolnych,
- punktowa ocena ryzyka netto,
- zaplanowanie dodatkowych mechanizmów kontrolnych,
- punktowa ocena ryzyka docelowego.

Cząstkowa samoocena ryzyka nadużyć została przeprowadzona przez każdą jednostkę organizacyjną IZ w obszarze jej zadań, zaś przez Instytucje Pośredniczące, zgodnie z zakresem zadań powierzonych w ramach RPO WK-P 2014-2020. Cząstkową samoocenę przeprowadziły:

1. Instytucja Zarządzająca:

- DW EFRR
- DW EFS
- Wydział Zamówień Publicznych i Partnerstwa Publiczno- Prawnego
- Wydział Koordynacji RLKS

2. Instytucja Certyfikująca

3. Instytucje Pośredniczące:

- IP WUP
- IP ZIT.

Uchwałą Nr 25/919/16 Zarządu z dnia 23 czerwca 2016 r. powołany został Zespół ds. samooceny ryzyka nadużyć finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. Skład Zespołu został wybrany zgodnie z zaleceniami zawartymi w Wytycznych KE, spośród pracowników IZ oraz IP odpowiedzialnych za wybór wnioskodawców, wdrażanie, kontrole i płatności (aktualny skład osobowy Zespołu określa Uchwała Nr 28/1394/18 Zarządu z dnia 18 lipca 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie powołania Zespołu).

Po przeprowadzeniu przez właścicieli procesów cząstkowej samooceny ryzyka nadużyć finansowych pracownik Biura Zarządzania Systemem Wdrażania RPO w Departamencie Rozwoju Regionalnego w IZ, odpowiedzialnego za obsługę Zespołu, sporządził projekt niniejszej Informacji podsumowującej samoocenę ryzyka nadużyć finansowych w ramach RPO WK-P 2014-2020.

Zespół, zgodnie z Regulaminem pracy Zespołu, przeprowadził na posiedzeniu analizę wyników samooceny ryzyka nadużyć finansowych, a następnie w drodze jawnego głosowania zaakceptował Informację podsumowującą wyniki samooceny.

Informacja podsumowująca składa się z III części.

Część I zawiera zestawienie wartości ryzyk , które określiły poszczególne podmioty przeprowadzające samoocenę.

W części II wyróżnione zostały obszary, w których ryzyko brutto bądź netto zostało określone na poziomie znacznym lub krytycznym wraz z informacją o skuteczności stosowanych mechanizmów kontroli.

Część III podsumowuje przedstawione wyniki.

Zestawienie wyników samooceny ryzyka nadużyć finansowych jest jednocześnie rejestrem ryzyka nadużyć finansowych, za prowadzenie którego odpowiada Biuro Zarządzania Systemem Wdrażania RPO.

I. Zestawienie wyników samooceny ryzyka nadużyć finansowych

Wartość punktowa ryzyka:

wartość:	klasyfikacja:
	ryzyko nie dotyczy jednostki
1-3	dopuszczalne
4-6	znaczne
8-16	krytyczne

ryzyko brutto - oznacza poziom ryzyka przed uwzględnieniem wpływu istniejących lub planowanych do wdrożenia mechanizmów kontrolnych;

ryzyko netto - odnosi się do poziomu ryzyka po uwzględnieniu wpływu istniejących mechanizmów kontrolnych i ich skuteczności, czyli sytuacja obecna;

ryzyko docelowe - odnosi się do poziomu ryzyka po uwzględnieniu istniejących oraz planowanych mechanizmów kontrolnych (musi mieścić się w przedziale 1 do 3)

Tabela nr 1 Zestawienie wyników cząstkowej samooceny nadużyć finansowych

l.p.	nazwa ryzyka	DW EFRR		DW EFS		IC		Zamówienia Publiczne		Wydział Koordynacji RLKS		IP WUP		IP ZIT	
		brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
sekcja 1. Wybór wnioskodawców															
WW1	Konflikt interesów/ łapówka w komisji oceniającej	6	1	6	1							6	2	2	1
WW2	Fałszywe deklaracje składane przez wnioskodawców	4	1	6	1							4	1	3	1
WW3	Podwójne finansowanie	2	1	6	1							2	1	3	1
WW4	Ryzyko wystąpienia konfliktu interesów podczas wyboru wnioskodawców przez radę lokalnej grupy działania									1	1				

sekcja 2. Realizacja programu i weryfikacja działań															
RiW1	Ukryty konflikt interesów lub łapówki i nielegalne honoraria.	6	1	1	1							6	2		
RiW2	Unikanie wymaganej procedury konkurencyjnej	6	1	3	1							9	2		
RiW3	Manipulowanie przebiegiem procedury konkurencyjnej	6	1	1	1							6	2		
RiW4	Zmowa przetargowa	6	1	1	1							2	1		
RiW5	Nieuczciwe informowanie o cenach	6	1	1	1							2	1		
RiW6	Manipulowanie zestawieniami poniesionych wydatków	6	1	2	1							2	1		
RiW7	Niedostarczenie lub zastąpienie produktów	6	1	3	1							6	2		
RiW8	Zmiana w obowiązującym kontrakcie	6	1	2	1							3	2		
RiW9	Zawyżanie kwalifikacji pracowników lub zakresu wykonywanych przez nich czynności	6	1	1	1							2	1		
RiW10	Fałszywe koszty pracy	6	1	1	1							2	1		
RiW11	Koszty pracy są nieprawidłowo przydzielane do poszczególnych projektów	6	1	1	1							2	1		
sekcja 3. Poświadczenia i płatności															
PiP1	Niekompletny/nieodpowiedni proces weryfikacji wydatków (IZ/IP)	6	1	6	1							3	1		
PiP2	Niekompletny/nieodpowiedni proces certyfikacji wydatków (IC)					2	1								

PiP3	Konflikt interesów w IZ/IP	4	1	4	1							3	2		
PiP4	Konflikt interesów (IC)					3	1								
sekcja 4. Zamówienia publiczne udzielane przez instytucję															
ZP1	Unikanie wymaganej procedury konkurencyjnej							16	1			3	2		
ZP2	Manipulowanie przebiegiem procedury konkurencyjnej							16	2			3	2		
ZP3	Ukryty konflikt interesów lub łapówki i nielegalne honoraria							12	1			3	2		

II. Obszary, w których ryzyko brutto lub netto zostało określone jako znaczne lub krytyczne

Ryzyko brutto **krytyczne**:

1. W wyniku przeprowadzonej samooceny, **IP WUP** wskazała, że poziom krytyczny osiąga następujące ryzyko brutto:

- RiW2 Unikanie wymaganej procedury konkurencyjnej

Wysoka skuteczność stosowanych mechanizmów kontrolnych, pozwala jednak ograniczyć ryzyko wystąpienia tej sytuacji do poziomu ryzyka dopuszczalnego.

2. W wyniku przeprowadzonej samooceny, **Wydział Zamówień Publicznych i Partnerstwa Publiczno- Prawnego** wskazał, że poziom krytyczny osiągają wszystkie badane ryzyka:

- ZP1 Unikanie wymaganej procedury konkurencyjnej
- ZP2 Manipulowanie przebiegiem procedury konkurencyjnej
- ZP3 Ukryty konflikt interesów lub łapówki i nielegalne honoraria

Skuteczność stosowanych mechanizmów kontrolnych, pozwala jednak ograniczyć ryzyko wystąpienia tej sytuacji do poziomu ryzyka dopuszczalnego.

Ryzyko brutto **znaczne**:

1. **DW EFRR** w wyniku przeprowadzonej samooceny wskazał, że ryzyko brutto jest znaczne:

- w obszarze „Wybór wnioskodawców” (sekcja 1):
 - WW 1 Konflikt interesów/ łapówka w komisji oceniającej,
 - WW 2 Fałszywe deklaracje składane przez wnioskodawców;
- w obszarze „Realizacja programu i weryfikacja działań” (sekcja 2):
 - RiW 1 Ukryty konflikt interesów lub łapówki i nielegalne honoraria,
 - RiW 2 Unikanie wymaganej procedury konkurencyjnej,
 - RiW 3 Manipulowanie przebiegiem procedury konkurencyjnej,
 - RiW 4 Zmowa przetargowa,
 - RiW 5 Nieuczciwe informowanie o cenach,
 - RiW 6 Manipulowanie zestawieniami poniesionych wydatków,
 - RiW 7 Niedostarczenie lub zastąpienie produktów,
 - RiW 8 Zmiana w obowiązującym kontrakcie,
 - RiW 9 Zawyżanie kwalifikacji pracowników lub zakresu wykonywanych przez nich czynności,
 - RiW 10 Fałszywe koszty pracy,
 - RiW 11 Koszty pracy są nieprawidłowo przydzielane do poszczególnych projektów;
- w obszarze „Poświadczenia i płatności” (sekcja 3):
 - PiP 1 Niekompletny/nieodpowiedni proces weryfikacji wydatków (IZ/IP),
 - PiP 3 Konflikt interesów w IZ/IP.

Skuteczność mechanizmów kontrolnych pozwala ograniczyć ryzyko wystąpienia wskazanych sytuacji do poziomu dopuszczalnego.

2. **DW EFS** w wyniku przeprowadzonej samooceny wskazał, że ryzyko brutto jest znaczne:

- w obszarze „Wybór wnioskodawców” (sekcja 1):
 - WW 1 Konflikt interesów/ łapówka w komisji oceniającej;
 - WW2 Fałszywe deklaracje składane przez wnioskodawców

- WW3 Podwójne finansowanie
- w obszarze „Poświadczenia i płatności” (sekcja 3):
 - PiP 1 Niekompletny/nieodpowiedni proces weryfikacji wydatków (IZ/IP),
 - PiP 3 Konflikt interesów w IZ/IP.

Skuteczność mechanizmów kontrolnych pozwala ograniczyć ryzyko wystąpienia wskazanych sytuacji do poziomu dopuszczalnego.

3. **IP WUP** w wyniku przeprowadzonej samooceny wskazała, że ryzyko brutto jest znaczne:

- w obszarze „Wybór wnioskodawców” (sekcja 1):
 - WW 1 Konflikt interesów/ łapówka w komisji oceniającej,
 - WW 2 Fałszywe deklaracje składane przez wnioskodawców;
- w obszarze „Realizacja programu i weryfikacja działań” (sekcja 2):
 - RiW 1 Ukryty konflikt interesów lub łapówki i nielegalne honoraria,
 - RiW 3 Manipulowanie przebiegiem procedury konkurencyjnej
 - RiW 7 Niedostarczenie lub zastąpienie produktów,

Skuteczność mechanizmów kontrolnych pozwala ograniczyć ryzyko wystąpienia wskazanych sytuacji do poziomu dopuszczalnego.

III. Podsumowanie i wnioski

Na wniosek DW EFRR na stałe z arkuszy oceny wypełnianych przez ten Departament zostanie usunięte ryzyko oznaczone jako RiW 11 Koszty pracy są nieprawidłowo przydzielane do poszczególnych projektów, ponieważ w praktyce nie występuje.

Przeprowadzona samoocena ryzyka nadużyć finansowych w ramach RPO WK-P 2014-2020 nie wykazała obszarów narażonych w stopniu krytycznym na wystąpienie nadużyć finansowych (brak ryzyk netto o wartości powyżej 3). Zespół stwierdził sprawność systemu zarządzania i kontroli RPO WK-P 2014-2020, potwierdził, że jest prawidłowo i optymalnie zabezpieczony przed ryzykiem wystąpienia nadużyć finansowych i nie wymaga podejmowania szczególnych działań naprawczych. Pomimo uzyskanych wyników, Zespół na posiedzeniu podjął decyzję o przeprowadzeniu kolejnej samooceny za rok, tzn. do 30 września 2019 roku, aby utrzymać właściwy poziom kontroli nad prawidłową realizacją RPO WK-P 2014-2020.

